



Amcan Llesiant 5

Byw'n Dda - Creu mwy o swyddi a thwf ledled y sir

Yn economaidd, nid yw pethau wedi bod cynddrwg ag yr oeddem yn ei ofni gyntaf, mae ein hymyriadau wedi helpu ond mae heriau'n parhau

Tua dechrau'r pandemig, roedd y wybodaeth a gasglwyd yr adeg honno'n dangos yn glir ein bod yn wynebu cyfnod eithriadol o anodd yn ystod y 24 mis nesaf wrth i effeithiau argyfwng COVID-19 roi pwysau enfawr ar swyddi a galw.

Fel ymateb i'r pandemig ac i Brexit, mewn ymgynghoriad â busnesau, fe wnaethom gyflwyno [Cynllun Adfer Economaidd](#) a nododd ein camau ymyrraeth sy'n flaenoriaeth ar gyfer cefnogi *Busnes, Pobl a Lle* i gryfhau adferiad economi Sir Gaerfyrddin yn dilyn effeithiau cymdeithasol ac economaidd. Gyda'r cymorth hwn yn ei le nawr, mae economi Sir Gaerfyrddin wedi gwella'n gyffredinol o ble roeddem ni a gall ymadfer cyn gynted â phosibl i ddod yn un sy'n fwy cynhyrchiol nag yr oedd o'r blaen, yn fwy cyfartal, yn fwy gwyrdd, yn iachach, a chydychymunedau mwy cynaliadwy.

Fodd bynnag mae rhai heriau'n parhau:

! Gostyngodd y cyfraddau cyflogaeth o 71.7% ym mis Mawrth 2020 i 68.6% ym mis Mawrth 2021, gan olygu bod gennym y drydedd gyfradd gyflogaeth isaf o gymharu â gweddill Cymru *StatsCymru* - mae sawl diwydiant (yn fwyaf arbennig y sectorau lechyd a Gofal Cymdeithasol, Twristiaeth a Lletygarwch a Chludiant) yn wynebu heriau recriwtio difrifol.

! Mae gennym fwlch mawr a pharhaus o hyd o ran cynhyrchiant gyda gweddill y DU *Cynllun Cyflawni Economaidd Rhanbarthol De-orllewin Cymru*

! Mae'r galw am ein cronfeydd busnes llawer mwy na'r cyllidebau sydd ar gael i gefnogi'r sector preifat *ERP*

! Mae problemau cadwyn gyflenwi yn bryder difrifol i nifer o sectorau, ac mae'r sefyllfa wedi gwaethygu o ganlyniad i gostau'n cynyddu a mwy o fiwrocratiaeth o ran mewnfario ac allfario yn sgil Brexit *ERP*

! Awgrymodd tystiolaeth nad oedd effeithiau COVID-19 yn cael eu teimlo'n gyfartal gan bawb, gydag effaith anghymesur ar y genhedlaeth iau a'r rheiny o aelwydydd incwm isel (cyflwynwyd cynllun Kickstart ar gyfer cefnogaeth) *ERP*

Pam mae'r Amcan Llesiant hwn yn bwysig

- ⊙ Mae darparu swyddi diogel gyda chyflog da i bobl leol yn ganolog i bopeth yr ydym yn ceisio'i gyflawni.
- ⊙ Mae cynyddu cyflogadwydd yn hanfodol i drechu tlodi a lleihau anghyfartaledd ac yn cael effaith sylweddol ar ein hiechyd a'n gallu i fyw mewn cymdeithas.
- ⊙ Mae angen i ni greu economi hynod wybodus a chreadigol trwy fwyhau lleoedd hyfforddiant a chyflogaeth i bobl leol, a hynny drwy greu swyddi a darparu prentisiaethau o safon, cyfleoedd hyfforddiant a phrofiad gwaith, er mwyn sicrhau bod y gweithlu bob amser yn gymwys ac yn meddu ar y sgiliau priodol er mwyn wynebu'r dyfodol.



Pa mor dda rydym yn ei wneud (a sut ydym yn gwybod)? Ⓜ Ffynonellau gwybodaeth

Mesurau Llwyddiant / Egluro'r Canlyniadau



Y Ffigwr cyflogaeth

yw **69.5%**

(Ebrill 21 – Mawrth 22)

Y gyfradd 3^{edd} isaf yng Nghymru

(71.7% o'r blaen)

Ffynhonnell: Stats Cymru

Yn ôl StatsCymru, ym mis Mawrth 2022 Sir Gaerfyrddin oedd â'r gyfradd drydedd isaf o ran cyflogaeth o gymharu â gweddill Cymru. Mae cyfraddau cyflogaeth wedi gostwng o 68.17% ym mis Mawrth 2021 i 69.5% (y flwyddyn yn diweddu Mawrth 2022). Roedd y gyfradd hon ymysg yr isaf yng Nghymru ac yn is na'r cyfartaledd cenedlaethol o 73.6%.

**37.7% â****chymwysterau hyd at
NVQ Lefel 4 neu uwch**

@ Rhagfyr 2021

(39.9% o'r blaen ym mis Rhagfyr 2020)

Ffynhonnell: Stats Cymru

I'r rhai sy'n cyrraedd NVQ Lefel 4 neu uwch yn Sir Gaerfyrddin, mae'r ffigyrau wedi gostwng am yr ail flwyddyn yn olynol o 41.4% yn 2019 i 39.9% yn 2020, a 37.7% yn 2021. Mae hyn yn is na chyfartaledd Cymru o 41.6% sy'n parhau i gynyddu. Mae'r nifer sydd heb gymwysterau hefyd wedi cynyddu ychydig yn 2021 i 7.8% o 6.7% yn y flwyddyn flaenorol.

**78.9% yn fodlon****ar eu swyddi**

yn ystod 2019/20

(82.5% o'r blaen)

17^{eg} uchaf yng Nghymru (11^{eg} o'r blaen)

Ffynhonnell: Arolwg Cenedlaethol Cymru

Mae bod yn hapus yn y gwaith yn bwysig o ran llesiant a dangosodd y ffigyrau diweddaraf yn Ebrill 2019 fod canran y bobl oedd yn eithaf bodlon neu'n fodlon iawn ar eu swyddi yn 79% - ond roedd hyn dros 3% yn is na'r ffigwr ddwy flynedd ynghynt a'r cyfartaledd Cymreig. Cyfradd Sir Gaerfyrddin yw'r 17^{eg} uchaf yng Nghymru. Gall nifer o ffactorau effeithio ar foddhad rhywun yn y gwaith felly mae'n anodd penderfynu ar yr union reswm mae'r cyfraddau'n gostwng yn y sir.

**Gros Canolrifol****Y Tâl Wythnosol yw****£566.9** (2021)(I lawr o £574.5 yn 2020, o'r 4^{ydd} uchaf yng Nghymru i'r 11^{eg} safle)

Ffynhonnell: Arolwg blynyddol o oriau ac enillion

Mae'r tâl wythnosol gros canolrifol o £566.90 ar gyfer Sir Gaerfyrddin yn is na ffigwr Cymru o £570.6. Ffigyrau Sir Gaerfyrddin yw'r 11^{eg} uchaf yng Nghymru gyfan, o gymharu â'r 4^{ydd} uchaf yn 2020.

Cynnydd rydym yn ei wneud ar y camau rydym yn eu cymryd i gyflawni'r Amcan Llesiant hwn

Ym mis Ionawr 2022, mabwysiadwyd [Cynllun Cyflawni Economaidd Rhanbarthol De-orllewin Cymru](#) gennym yn ffurfiol fel polisi adfywio economaidd cyffredinol y Cyngor, a ddisodlodd Strategaeth Adfywio Economaidd Dinas-ranbarth Bae Abertawe (2013). Mae'n adeiladu ar ein cryfderau a'n cyfleoedd penodol i ddatblygu economi fwy ffyniannus a gwydn i Dde-orllewin Cymru (Sir Benfro, Sir Gaerfyrddin, Castell-nedd Port Talbot ac Abertawe). Ynghyd â'n Cynllun Adfer Lleol rydym yn anelu at gyflawni'r weledigaeth a'r amcanion a gynhwysir yn y polisi.

Ein Cynllun Adfer Economaidd

Yn dilyn ein hasesiad yn 2020 o'r effaith gafodd COVID-19 ar fusnesau Sir Gaerfyrddin, a'r hyn oedd yn bwysig iddynt yn y tymor byr, canolig a hir, sefydlwyd grŵp busnes, economi ac adfer cymunedol i gydlynu'r gwaith o ddatblygu a darparu'r camau thematig. Ynghyd â'r grŵp cynghori cyffredinol (a oedd hefyd yn cynnwys arweinwyr diwydiant allweddol yn y sector preifat), mabwysiadwyd [cynllun adfer a chyflawni economaidd](#) yn ffurfiol ym mis Mehefin 2021 ar ôl adolygiad annibynnol.

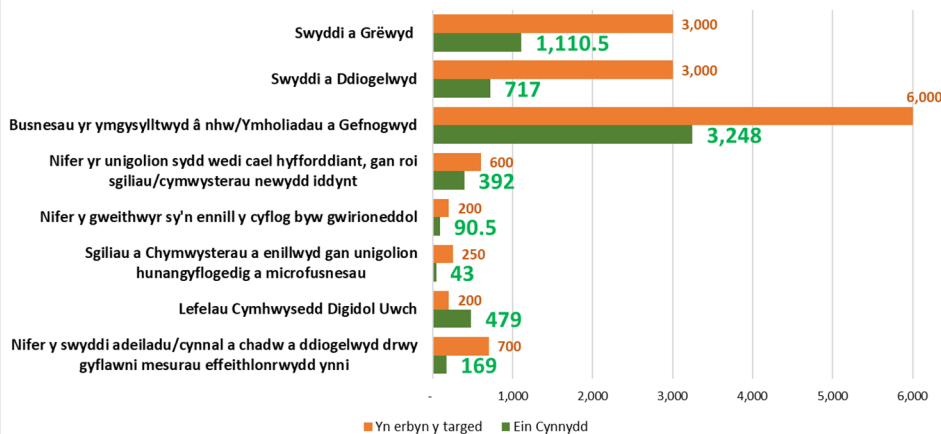
Yr hyn sy'n allweddol i'r cynllun yw cysylltedd digidol hynod ddibynadwy, camau gweithredu sy'n cefnogi economi sylfaenol y sir ac yn cefnogi pobl leol i ddatblygu sgiliau a thalent mewn meysydd sydd wedi'u targedu er mwyn creu gweithlu lleol cryf a gwydn.

Mae ein heconomi yn cynnwys nifer fawr o fentrau hunangyflogedig a microfentrau ynghyd â chyflogaeth sylweddol o fewn yr [economi sylfaenol](#) (gweithgareddau busnes yr ydym yn eu defnyddio bob dydd ac yn eu gweld o'n cwmpas ym mhob man e.e. diwydiannau manwerthu, gofal a bwyd). Felly mae ein llwybr adfer wedi canolbwyntio ar: Lleoliaeth – cefnogaeth o fewn ein heconomiâu lleol a chynyddu gwariant lleol; a Chystadleugarwch - cynyddu cynhyrchiant a chystadleugarwch.

Gyda'r cynllun cymorth/ymyrraeth, mae economi Sir Gaerfyrddin wedi dechrau adfer cyn gynted â phosib i ddod yn un sy'n fwy cynhyrchiol nag o'r blaen. Nid ydym yn gallu cyflawni popeth, felly mae gweithio ar draws pob adran, gyda phartneriaid yn y sector cyhoeddus, sefydliadau allanol, gan gynnwys y sector preifat, yn sicrhau cydlyniant o weithgarwch lle bynnag y bo modd i gefnogi ein Cynllun ar gyfer adfer a thwff.

Canlyniadau ein Cynllun Adfer Economaidd

Yn erbyn ein targedau 2 flynedd



Sylwer: Mae ein Cynllun Adfer Economaidd wedi bod ar waith ers Gorffennaf 2021, felly mae ein cynnydd yn erbyn ein targedau dros gyfnod o 9 mis nid 12. Priodolir ein canlyniadau i'n holl feysydd gwasanaeth ar draws yr Awdurdod sy'n cyfrannu tuag at ein hadferiad economaidd.

Mae'r Cynllun Adfer yn nodi ein blaenoriaethau ar gyfer cefnogi Busnes, Pobl a Lleoedd:

BUSNES:

Mae yna bron 8,000 o fusnesau yn Sir Gaerfyrddin ac mae dros 90% ohonynt yn ficrofusnesau (h.y. gyda llai na 10 o weithwyr), felly mae angen i ni gefnogi'r busnesau hyn er mwyn cynnal, uwchraddio a thyfu ein heconomi. Mae gennym hefyd dros 10,000 o bobl hunangyflogedig y mae angen cymorth arnynt i oroesi a ffynnu mewn busnes. O ganlyniad, mae'n hollbwysig ein bod yn diogelu ein busnesau presennol, cefnogi busnesau newydd a busnesau sy'n tyfu yn ein sectorau sylfaenol a thwf i ddod yn fwy cynhyrchiol a chystadleuol.

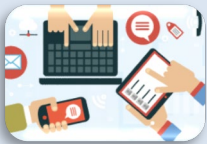
- Drwy gydol y pandemig fe wnaethom ddarparu *dros £66 miliwn o Gronfeydd Adfer Busnes COVID-19* ar ran Llywodraeth Cymru, a oedd yn achubiaeth i fusnesau mewn cyfnod a oedd yn heriol, gan alluogi'r busnesau i ddiogelu swyddi. Cwtogwyd ar y £66 miliwn i:

Grantiau Adfer Busnes	£586k	Grantiau Dewisol	£265k	Grantiau Busnes Ardrethi Annomestig	£65.1m
-----------------------	-------	------------------	-------	-------------------------------------	--------

- Buom hefyd yn cefnogi busnesau i *ddiogelu 717 o swyddi* drwy Gronfa Mentrau Gwledig Sir Gaerfyrddin a'r grantiau llifogydd brys (a sefydlwyd mewn ymateb i'r tywydd garw a gafwyd yn y Sir ac a effeithiodd yn uniongyrchol ar fusnesau).
- ! Mae'r galw am ein cronfeydd busnes llawer mwy na'r cyllidebau sydd ar gael i gefnogi'r sector preifat ledled Sir Gâr. Yn dilyn cylch newydd o arian grant busnes gwerth £500K ar gyfer grantiau cychwyn busnes a thwf sy'n cael ei lansio yn Ionawr 2022 bu'n rhaid i ni gau'r cyfle oherwydd bod cymaint o ddiddordeb, ac felly bydd nifer o geisiadau na fydd modd eu hariannu.
- Helpu'r DU i baratoi ar gyfer cyflwyno Cronfa Ffyniant Gyffredin y DU (o rhaglen ariannu yn lle cyllid yr UE), cyhoeddodd Llywodraeth y DU raglen ariannu newydd, sef **Cronfa Adfywio Cymunedol** y DU. Cafodd Sir Gaerfyrddin 12 o'r 13 cais oedd ar restr fer y Gronfa Adfywio Cymunedol ym mis Tachwedd 2021, a ddaeth i gyfanswm o £2.97 miliwn.
- ! I'r gwrthwyneb, bydd y gwasanaethau a ariennir gan yr UE yr ydym yn eu darparu ar hyn o bryd yn dod i ben y flwyddyn nesaf (e.e. Gweithffyrdd+; Cymunedau am Waith, Di-waith Tymor Byr, Cynnydd, LEADER ac ati), ond rydym wedi derbyn bron i £37m trwy gyllid olyniaeth y Gronfa Ffyniant Gyffredin ar gyfer gweithgareddau hyd at fis Mawrth 2025.
- Drwy ein rhaglenni Moderneiddio Addysg a Thai a Phrifyrdd, dyfarnwyd contractau gennym i fusnesau lleol, gan ddarparu cyfleoedd gwaith medrus yn yr economi leol a swyddi diogelu.
- Cafodd chwe uned ddiwydiannol newydd yng Nglanaman eu cwblhau erbyn mis Mawrth 2022 fel rhan o fuddsoddiad gwerth £2.5 miliwn. Mae'r hen weithdai gwag wedi cael eu trawsnewid ac yn cael eu defnyddio unwaith eto fel rhan o Gam 2, wedi i arian gael ei neilltuo o'n Rhaglen Gwaith Cyfalaf Pum Mlynedd yn 2017. Mae disgwyl i'r gweithdai dur newydd gynnwys chwe busnes bach gyda 15-20 swydd ychwanegol.
- Caffael Blaengar: Fe wnaethom gymryd camau sylweddol o ran deall meithrin cyfoeth cymunedol drwy wariant lleol i godi ymwybyddiaeth o gyfleoedd tendro i gefnogi busnesau lleol. Lansiwyd arolwg busnes gennym er mwyn cael dealltwriaeth fanwl o'r gefnogaeth sydd ei hangen ar fusnesau lleol i fod yn 'barod i

dendro' – byddwn yn defnyddio'r wybodaeth hon i ymgysylltu â busnesau ar sail un i un ac i ddarparu'r cymorth sydd ei angen.

- ! **Cynyddu Costau Cyfalaf:** Mae cynnydd amlwg wedi bod mewn cost darparu cynlluniau adfywio cyfalaf dros y flwyddyn ddiwethaf. Mae'r cynnydd hwn ar draws y diwydiant a chredir iddo gael ei sbarduno gan nifer o ffactorau gan gynnwys Brexit, COVID-19, ac yn fwy diweddar, y gwrthdaro yn Wcráin. Mae'r cynnydd hwn yn rhoi pwysau ar yr hyn all gael ei gyflawni gyda'r cyllidebau a bennwyd ar gychwyn y prosiect. O'r herwydd, mae'n rhaid newid prosiectau lle bo modd yn wyneb y pwysau hwn.
- ⊙ Talwyd dros 97% o'r 342,000 o anfonebau a dderbyniwyd gan yr Awdurdod o fewn 30 diwrnod, gan gadw ein perfformiad gorau erioed sef llynedd er gwaethaf cynnydd o 15% yn nifer yr anfonebau. Mae talu'n brydlon yn hanfodol i fusnesau, yn enwedig ar adeg pan fo ansicrwydd parhaus.



Twf Economaidd Digidol Bydd y rhaglen Seilwaith Digidol gwerth £55 miliwn o fudd i breswylwyr a busnesau ym mhob rhan o Ddinas-Ranbarth Bae Abertawe, sy'n cynnwys Sir Gaerfyrddin, Castell-nedd Port Talbot, Sir Benfro ac Abertawe. Amcangyfrifir y bydd y rhaglen werth £318m i'r economi ranbarthol dros y 15 mlynedd nesaf.

- ⊙ **Rhaglen Seilwaith Digidol Bargaen Ddinesig Bae Abertawe:** Sefydlwyd Achos Busnes y Rhaglen Ddigidol, y Bwrdd, a'r Llywodraethiant; Sicrhawyd mynediad i arian y Fargaen Ddinesig ar gyfer y Rhaglen Ddigidol ynghyd ag arian ychwanegol gan y sector cyhoeddus ar draws y ranbarth; Sefydlwyd tîm canolog ar gyfer y Rhaglen Ddigidol hefyd
- ⊙ **Ein Rhaglen Adfywio Digidol:** Bu buddsoddiad masnachol sylweddol mewn ffibr Gigabit yn Cross Hands, Llangennech, Porth Tywyn, Llanelli, a Chaerfyrddin, ac mae buddsoddiad Cyflymu Cymru 2 wedi ei sicrhau i gysylltu 3,300 o adeiladau gwledig Sir Gaerfyrddin sydd â'r gwasanaeth gwaethaf.
- ⊙ Rydym wedi hyfforddi a chefnogi mwy na 330 o bobl trwy wella eu sgiliau digidol (un o feysydd allweddol myrraeth a dargedwyd), er mwyn iddynt oll gael gwell rhagolygon cyflogaeth.

POBL:



Y Bartneriaeth Dysgu a Sgiliau Ranbarthol Sir Gaerfyrddin yw'r Corff Arweiniol ar gyfer y Bartneriaeth Dysgu a Sgiliau Ranbarthol. Mae'r Bartneriaeth yn arwain ar gyflwyno Rhaglen Sgiliau a Talentau Rhanbarthol Bargaen Ddinesig Bae Abertawe dros y 5 mlynedd nesaf. Prif nod y rhaglen yw darparu anghenion sgiliau'r 8 prosiect sy'n rhan o'r Fargaen Ddinesig a chefnogi anghenion sgiliau'r ranbarth.

- ⊙ Mae'r [Bartneriaeth Dysgu a Sgiliau Ranbarthol](#) wedi gweithio gyda chyflogwyr a darparwyr hyfforddiant i fesur a deall effaith pandemig COVID-19 ar yr economi a sgiliau, ac mae'r gwaith hwn wedi arwain at lunio adroddiad sydd wedi'i gyflwyno i Lywodraeth Cymru.



David TC Davies AS yn cwrdd â myfyrwyr

- ⊙ Lanswyd y Rhaglen Sgiliau a Talentau ar gyfer Rhaglen Bargaen Ddinesig Bae Abertawe'n swyddogol ym mis Mawrth 2022, pan wnaeth Gweinidog Llywodraeth y DU dros Gymru - David TC Davies (AS) gyfarfod â myfyrwyr y Mhrifysgol Cymru y Drindod Dewi Sant a Choleg Gŵyr Abertawe i glywed sut y bydd o fudd i bobl ifanc ar draws Sir Gaerfyrddin, Sir Benfro, Abertawe a Chastell-nedd Port Talbot.

- ☉ Fe gymerom yr awenau ar Warant i Bobl Ifanc y rhanbarth – menter gan Lywodraeth Cymru i helpu pobl ifanc rhwng 16 a 24 oed i gael y sgiliau, profiad a'r gefnogaeth gywir i gael gwaith – gan weithio gyda Gyrfa Cymru, Cymru'n Gweithio, Cymunedau am Waith a rhanddeiliaid eraill i nodi eu hanghenion a darparu'r gefnogaeth sydd ei hangen.
- ☉ Mae ein tîm cyflogadwyedd penodol wedi gweithio gydag unigolion di-waith yn y tymor byr a'r tymor hir yn Sir Gaerfyrddin i'w helpu i gael cyfleoedd cyflogaeth cynaliadwy.
Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf rydym wedi cydweithio gyda'r Bartneriaeth Dysgu a Sgiliau Rhanbarthol i gynnal *chwe ffair swyddi* ym mhob un o'r prif drefi, i helpu sectorau sy'n profi heriau recriwtio difrifol.



Cefnogi Pobl mewn ffair swyddi

Y LLEOLIAD:

Sir Gaerfyrddin drefol, arfordirol a gwledig Ledled y canol trefi i gyd, cefnogir busnesau i wneud y defnydd gorau o gyfathrebu digidol i dyfu cyrhaeddiad eu marchnad, trosiant a nifer yr ymwelwyr; anogir datgarboneiddio drwy seilwaith carbon isel sy'n gallu dygymod â'r newid yn yr hinsawdd, ynni adnewyddadwy a datblygiadau cynaliadwy, a chefnogir a hyrwyddir yr iaith a'r diwylliant Cymraeg i ddathlu hunaniaeth Sir Gâr.



Cynhaliodd Archwilio Cymru adolygiad cenedlaethol ar [Adfywio Canol Trefi Cymru](#) (Medi 2021) a daeth i'r casgliad bod **canol trefi wrth galon bywyd Cymru** ac yn gallu bod yn lleoedd bywiog a chynaliadwy, ond bod angen penderfyniadau dewr ac arweinyddiaeth uchelgeisiol i fynd i'r afael â'r heriau niferus sy'n eu hwynebu. Yn y byd digidol hwn, gall buddsoddi mewn seilwaith digidol a sgiliau sylfaenol chwarae rhan hanfodol wrth adfywio'r stryd fawr.

Fe wnaethon ni gydnabod bod ein strategaeth adfer Ailgychwyn, Adfywio, Adnewyddu, a ddatblygwyd mewn ymateb i effaith economaidd COVID-19, yn rhoi crynodeb da o'r heriau 'byw' sy'n wynebu trefi'r sir. Roedd ymateb ein cynllun gweithredu i'r adolygiad a'r newidiadau presennol sy'n digwydd o fewn canol trefi eisoes wedi cael eu cydnabod trwy ein cynlluniau adfer ar gyfer canol ein trefi, sydd wedi cael eu cyflymu gan y pandemig, Brexit a grymoedd eraill y farchnad.

- ☉ Roedd Cynlluniau Adfer ein tair prif dref (Caerfyrddin, Llanelli a Rhydaman) wedi'u llunio'n benodol ar gyfer y dref ac yn nodi'r effaith roedd COVID-19 wedi'i chael ar ganol trefi o ran colli gwariant, cynnydd yn nifer y siopau gwag, a gostyngiad yn nifer yr ymwelwyr. Wrth ddatblygu'r Cynlluniau, buom yn gweithio'n agos gydag aelodau allweddol o blith rhanddeiliaid y trefi. Roedd y Cynlluniau'n tynnu sylw at faterion a chyfleoedd allweddol ac yn darparu fframwaith o ymyriadau penodol ar gyfer y canol trefi unigol. Rhagwelir taw rhanddeiliaid fydd yn gyfrifol am ddatblygu'r Cynlluniau hyn yn eu trefi eu hunain, a hynny gyda'n cymorth ni i'w helpu i sicrhau cyfleoedd cyllido a cyfrannu at gyllid cyfalaf.
- ☉ Ochr yn ochr â'r tair prif dref, darparwyd gennym raglen fuddsoddi i gefnogi twf ein 10 tref farchnad wledig. Cafodd cynlluniau pwrpasol eu datblygu er budd trefi ac ardaloedd cyfagos Cross Hands, Cwmaman, Cydweli, Talacharn, Llandeilo, Llanymddyfri, Llanybydder, Castellnewydd Emlyn, Sanclêr a Hendy-gwyn ar Daf. Cyllidir y gwaith o ddatblygu'r cynlluniau twf yn rhannol drwy Gymunedau Gwledig Llywodraeth Cymru - Rhaglen Datblygu Gwledig 2014-2020, a ariennir gan Lywodraeth Cymru a'r Undeb Ewropeaidd.
- ☉ Yn 2021/22 fe gyflwynon ni 2 gais grant o dan raglen Cronfa Ffyniant Bro Llywodraeth y DU a llwyddom i gael cyllid ar gyfer Llwybr Dyffryn Tywi (bron i £17 miliwn), a chais cydweithredol ar gyfer Hwb Caerfyrddin (bron i £16 miliwn) a Hwb Penfro (dros £4 miliwn). Bydd prosiect Llwybr Dyffryn Tywi yn darparu llwybr cyd-dddefnyddio parhaus rhwng Llandeilo a Chaerfyrddin.

Hwb Caerfyrddin: Rydym yn symud ymlaen ar garlam gyda chynlluniau i gyflawni'r prosiect £18.5 miliwn (cyllid cyfatebol ychwanegol o £3.5 miliwn o'n rhaglen Gyfalaf) yn hen siop Debenhams. Mae'n cael ei thro'i'n ganolfan Hwb a fydd yn dod ag amrywiaeth o wasanaethau iechyd, llesiant, dysgu a diwyllianol at ei gilydd. Cafodd ein Canolfan Gwasanaethau Cwsmeriaid hefyd ei symud i'r Hwb.



Siopa yn siopau sionc 100% Sir Gâr

- Yn dilyn llwyddiant ein platfform ffenestr siop rithwir 100% Sir Gâr, sy'n hyrwyddo dros 300 o fusnesau annibynnol o Sir Gâr, gan dynnu sylw at eu cynnyrch, lansiwyd gennym ym mis Awst 2021 ein menter Siopau Sionc 100% Sir Gâr. Aeth hyn ymlaen am bythefnos yn yr hen Topshop yng Nghaerfyrddin, ac yna am wythnos arall wedyn ym Mharc Gwledig Pen-bre. Cafodd ei ail-lansio ym mis Rhagfyr 2021, gyda Siop Sionc yn Llanelli ac yn yr hen Debenhams, Caerfyrddin - a denu bron 22,500 o ymwelwyr i'r siop, er budd yr economi ehangach yng nghanol y dref. Roedd y rhan fwyaf o fusnesau (83%) wedi gwneud mwy o incwm na'u targedau disgwylidig.

- Mae sefydlu tîm Rheoli Datblygu penodol i ganolbwyntio ar 'Brosiectau Mawr' wedi bod yn allweddol o ran ysgogi blaenoriaethau sy'n darparu swyddi a thwf i gefnogi'r Cynllun Adfer Economaidd. Mae cynnydd parhaus wedi'i wneud wrth fynd i'r afael â'r ôl-groniad o Geisiadau Cynllunio a symud Ceisiadau Cynllunio Mawr yn eu blaenau. Ceisiadau nad oes penderfyniad wedi'i wneud yn eu cylch (ceisiadau cynllunio mawr ac eraill sy'n creu swyddi) wedi gostwng o 133 (Gorffennaf 2021) i 42 erbyn diwedd y flwyddyn.



Mae Pentre Awel a ariennir yn rhannol gan Fargen Ddinesig Bae Abertawe yn dwyn ynghyd fusnes, ymchwil, addysg, gofal iechyd cymunedol a chyfleusterau hamdden modern mewn un lleoliad gwych ar hyd arfordir Llanelli. Dyma'r datblygiad cyntaf o'i gwmpas a'i faint yng Nghymru a fydd yn cynnig darpariaeth o'r radd flaenaf ym maes ymchwil meddygol a gofal iechyd gan gefnogi ac annog pobl i fyw bywydau egniol ac iach.

Yn ogystal â gwella iechyd a llesiant, bydd y prosiect yn creu bron 2,000 o swyddi (750 i 950 ym Mharth 1), cyfleoedd hyfforddi/prentisiaethau, a disgwylir iddo roi hwb o £467 miliwn i'r economi leol dros y 15 mlynedd nesaf.

- Gwaith wedi dechrau ar y safle:** Yn ystod 2021, aeth Pentre Awel o'r cam cynllunio strategol i'r cam gweithredu a chyflawni. Mae gwaith clirio a gwaith ymchwilio tir wedi dechrau ar safle Llynnoedd Delta i helpu i ddatblygu gwaith dylunio manwl ac i ganiatáu i'r prif waith adeiladu ddechrau ar Barth Un yn ddiweddarach eleni, gyda'r bwriad i gwblhau'r gwaith erbyn dechrau 2024.

Mae'r prosiect yn cael ei ddatblygu fesul cam ar draws Pedwar Parth ac fe benodwyd Bouygues UK gennym ni i ddylunio ac adeiladu Parth Un, yn dilyn proses dendro helaeth trwy Fframwaith Contractwyr Rhanbarthol De Orllewin Cymru - un o'r mwyaf a gyhoeddwyd erioed gan yr Awdurdod. Mae'r contract yn rhoi ffocws allweddol ar werth cymdeithasol i sicrhau bod pobl leol a busnesau yn elwa ar fanteision y cynllun uchelgeisiol. Dechreuodd y gwaith hefyd ar gaffael ymgynghorwyr ar gyfer dylunio Parth Tri.

Cryfhau'r Economi Sylfaenol / Economi Wledig a Chydnherthu Cymunedol

Mae'r cyd-destun economaidd a pholisi wedi newid yn sylweddol ers 2013 ar lefel Cymru a'r DU, yn enwedig yn sgil penderfyniad y DU i adael yr Undeb Ewropeaidd, effaith y pandemig a newidiadau'n rhanbarthol.

- Mae effaith economaidd pandemig COVID-19 wedi cynyddu'r angen am fwy o dai fforddiadwy. Wrth i ragor o bobl weithio gartref a cheisio gadael ardaloedd trefol prysur, mae'r galw am gartrefi mewn ardaloedd gwledig ac arfordirol wedi cynyddu prisiau eiddo, gan ehangu'r bwlch fforddiadwyedd i lawer o bobl leol. O ganlyniad, i gefnogi'r galw hwn fe wnaethom gyhoeddi'r [Cynllun Cyflawni - Adfywio a Datblygu Tai \(Rhagfyr 2021\)](#) a oedd yn nodi ein cynlluniau i helpu i adeiladu dros 2,000 o dai ychwanegol ar draws y Sir yn ystod y pum mlynedd nesaf. Mae hefyd yn cefnogi twf economaidd trwy fuddsoddi dros £300 miliwn yn ein cymunedau ac yn cefnogi'n uniongyrchol y camau gweithredu yn ein Cynllun Adfer Economaidd - gan gefnogi busnesau, pobl a lleoedd.



Mae canfyddiadau'r Grŵp Gorchwyl a Gorffen Materion Gwledig a Chynlluniau Twf y Deg Tref yn cefnogi'n glir yr angen am fwy o dai mewn ardaloedd gwledig. Mae'r cynlluniau hyn yn tynnu sylw at y ffaith bod tai fforddiadwy mewn ardaloedd gwledig yn hanfodol i helpu pobl iau a phobl oed gweithio i aros yn ein cymunedau gwledig. Trwy helpu pobl leol i aros, rydym yn helpu i ddiogelu diwylliant ein trefi a phentrefi gwledig a gwarchod yr iaith Gymraeg.

Mae gwelliant sylweddol wedi bod o ran penderfynu ar geisiadau cynllunio a phenderfynu ar brosiectau mawr sydd wedi arwain at greu cannoedd o swyddi llawn a rhan-amser dros y 12 mis diwethaf.

Oes unrhyw un ar ei ennill?



Steven Avery yw perchennog Craizie Crepes a oedd yn arfer masnachu o fan ar Harbwr Porth Tywyn, yn gwerthu crepes, wafflau, ysgytlaeth, diodydd poeth ac oer a llawer mwy. Wrth i'w henw da dyfu, felly hefyd gwnaeth nifer eu cwsmeriaid ac o'r herwydd roeddent eisiau safle newydd, mwy o faint, a mwy parhaol i weithredu ohono.

Er mwyn ceisio cadw eu lleoliad delfrydol yn Harbwr Porth Tywyn, cafodd Steven y brydles ar gyfer yr hen doiledau ac ar ôl derbyn cymeradwyaeth cynllunio, adnewyddwyd yr adeilad. Yn 2019 cafodd y busnes grant o £

10,000 gan Gyngor Sir Gâr, a helpodd y busnes i brynu nifer o eitemau megis oergelloedd, rhewgelloedd, byrddau, cadeiriau, peiriannau crepe ac offer cegin i sicrhau bod y busnes yn gweithredu mor effeithlon â phosib ac i gynnal ansawdd ei gynnyrch.

Ond oherwydd pandemig COVID-19 cafodd eu cynlluniau i agor eu gohirio ond fe wnaethon nhw barhau i fasnachu o'r uned symudol pan oedd cyfyngiadau'r Llywodraeth yn caniatáu. Yn ystod heriau'r pandemig cafodd Steven gefnogaeth gan ein llinell gymorth COVID-19 pryd cynigiwyd cefnogaeth a chymorth i'r busnes, ac o ganlyniad llwyddodd Steven i gael grantiau dewisol Llywodraeth Cymru yn y cyfresi gwahanol o gyllid a gafwyd yn ystod 2020 - 2022.

Ers hynny, mae Craizie Crepes wedi agor y caffi newydd a'r cyfleuster cludfwyd yn ei safle newydd, ac mae'r busnes yn mynd o nerth i nerth ac yn gyfleuster sy'n ategu Harbwr Porth Tywyn fel cyrchfan i ymwelwyr.

Dywedodd Steven 'Mae Craizie Crepes Cafe yn hynod ddiolchgar am y grant a gafwyd. Fe'n galluogodd i wireddu ein gweledigaeth ar gyfer yr harbwr. Heb y grant byddem wedi ei chael hi'n anodd cwblhau'r prosiect. Fe wnaeth ei galluogi i brynu offer o safon sy'n ein galluogi i wneud y gwaith hyd eithaf ein gallu. Bu i'r Swyddog o'r Cyngor wnaeth ein tywys drwy'r broses wneud gwaith anhygoel. Rydym yn hynod ddiolchgar am yr amser a dreuliodd yn sicrhau bod yr holl waith papur yn gywir a bod yr holl weithdrefnau'n cael eu dilyn yn gywir. Ar hyn o bryd rydym yn cyflogi dwbl yr hyn roeddem yn ei ddisgwyl. Bellach mae gennym fusnes llewyrchus ar yr harbwr sydd ag enw da am fwyd o safon am brisiau rhesymol, glendid eithriadol a gwasanaeth cwsmeriaid anhygoel. Ar hyn o bryd rydym yn brysurach nag y gallem fod wedi dychmygu ac rydym yn edrych ar y posibilrwydd o ymestyn yr adeilad i ateb y gofynion. Diolch o waelod calon.'



Llywodraethu

Sefydlwyd grŵp busnes, economi ac adfer cymunedol i gydlyn datblygiad a darparu camau gweithredu wedi'u halinio â'n cynllun adfer a chyflawni economaidd, a sefydlwyd hefyd grŵp cynghori cyffredinol, sy'n cynnwys arweinwyr diwydiant allweddol yn y sector preifat.

Yr Heriau o'n Blaenau: Mae Llywodraeth Cymru wedi gosod 50 o Ddangosyddion Llesiant Cenedlaethol i fesur cynnydd tuag at gyflawni nodau llesiant. Mae'r dangosyddion hyn yn seiliedig ar boblogaeth. Ym mis Rhagfyr 2021, cytunodd Gweinidogion i osod Cerrig Milltir ar gyfer 8 o'r dangosyddion hyn, y mae rhai ohonynt yn berthnasol i'r Amcan Llesiant hwn:

Dangosydd Llesiant Cenedlaethol	Carreg Filltir Genedlaethol	Canlyniad cyfredol - Cymru	Canlyniad presennol - Sir Gaerfyrddin
Amcan Llesiant 17 - Gwahaniaeth cyflog ar gyfer rhywedd, anabledd ac ethnigrwydd	Dileu'r bwlch cyflog ar gyfer rhywedd, anabledd ac ethnigrwydd erbyn 2050	<u>2021</u> Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau – £0.72 <u>2018</u> Gwahaniaeth cyflog anabledd - £1.10 Gwahaniaeth cyflog ethnigrwydd - £0.16	<u>2021</u> Bwlch Cyflog rhwng y Rhywiau – £0.96 <i>Nid yw gwahaniaeth cyflog anabledd nac ethnigrwydd ar gael ar hyn o bryd ar lefel ALI</i>
DLIC-21 - Canran y bobl mewn cyflogaeth	Gwaredu'r bwlch rhwng y gyfradd gyflogaeth yng Nghymru a'r DU erbyn 2050, gan ganolbwyntio ar waith teg a chynyddu cyfranogiad grwpiau heb gynrychiolaeth ddigonol yn y farchnad lafur.	<u>Mawrth 2021</u> Cymru - 72.2% DU - 74.7%	<u>Mawrth 2021</u> Sir Gaerfyrddin - 68.6% DU - 74.7%

Beth a sut gallwn ni wneud yn well

Ein cynllun i gyflawni'r amcan hwn yw popeth rydym yn ei wneud yn ein Cynllun Adfer Economaidd

- Byddwn yn parhau i ganolbwyntio ar gefnogi 3,000 o bobl i gael gwaith, gan ddarparu 2,000 o gartrefi ychwanegol, manteisio i'r eithaf ar fudd cymunedol cynlluniau datblygu a chefnogi busnesau i fanteisio ar grantiau allweddol
- Ar gyfer pob un o'r canol trefi unigol, byddwn yn rheoli goruchwyliaeth y cynlluniau adfer, gan drosglwyddo'r cyfrifoldeb i randdeiliaid y trefi. Mae pob un o'r cynlluniau yn rhoi sylw i brif faterion a chyfleoedd, ac yn darparu fframwaith o ymyriadau penodol ar gyfer y canol trefi.
- Wrth symud ymlaen bydd y Bartneriaeth Dysgu a Sgiliau Ranbarthol yn parhau i weithio gyda Chyflogwyr ar draws y rhanbarth i sicrhau bod y Bartneriaeth yn hysbysu Llywodraeth Cymru pa sgiliau sy'n ofynnol yn y rhanbarth a lle mae angen dyrannu cyllid Llywodraeth Cymru er mwyn cyflawni'r gofynion sgiliau a nodwyd gan gyflogwyr.



Cliciwch [yma i gael gweld ein cynnydd manwl ar gyfer ymrwymadau a thargedau](#) o ran yr amcan hwn am 2021/22.